

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 29.01.2016.
Sayı: 230

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

TCDD Genel Müdürlüğü'nün iş yaptırdığı yüklenici firma işçilerine ödemek zorunda kaldığı tazminatın sebeplerinin belirlenmesi, kurumun ve kamunun uğradığı zararın nedenlerinin ve sorumlularının tespiti, kurum zararlarının araştırılması, alınacak önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Kadim Durmaz
Tokat M.

Orhan SARIBAL
Samsun M.

Karim Arslan
Denizli M.

Melike Başmacı
Denizli M.

Tekin Bingöl
ANK M.

E. Ç. ANK
ANK M.

Ali Şen
Aydın M.

Ali Akıldız
Samsun M.

Nihat Yeşil
Ankara

Tahsin TARTAN
Kocaeli M.

FERİD KUMUHOĞLU
MERİN M.

CETKUN İRGAZ
BURSA M.

Alihan

Akın Üstündağ
Miyaz M.

Alihan

Turhan İzzet
Miyaz M.

Av. Elif Doğan TÜRKMEN
Adana Milletvekili

İstanbul Milletvekili

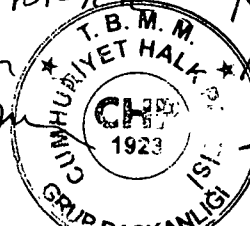
ONURSAL ADIGÜZEL
İstanbul

Erhan Aygün
Bursa M.

Gilay YEDERKİ
İstanbul M.

Özalp Yılmaz
İstanbul M.

Nihat Yeşil
Ankara

230

Sayıli Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

GEREKÇE

TC Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün (TCDD) iş yaptırdığı yüklenici firma işçilerinin alamadıkları özlük hakları hakkında açtıkları davalar sonucu 3.7 milyon lira tazminat ödemeye hükümlü olduğu, devam eden davalar sonuçlandığında tazminat miktarının 10 milyon lirayı geçeceği Sayıştay'ın 2014 yılı raporunda yer almaktadır.

TCDD'nin yüklenici firmaların işçilere özlük haklarını ödememesi gerekçesiyle milyonlarca lira tazminata mahkum olması kabul edilebilir bir durum değildir. Sayıştay Başkanlığı'nın kurum için hazırladığı 2014 yılı Denetim Raporuna göre; işçilerin yüklenici firmalardan alamadıkları özlük hakları iddiasıyla açtıkları davalarda talep edilen miktar 10 milyon liranın üzerinde. TCDD aleyhine sonuçlanan davalar sonucu toplam 3.7 milyon lira hükmedildiği, belirtilen raporda halen 375 dava derdest (görülmekte olan) durumda.

TCDD aleyhine sonuçlanan davalardan sonra, taşeron firmalara rücu işlemi yapılmak istendiğinde ise bu firmaların adreslerinin dahi bulunamadığına dikkat çekilmektedir. Kurum aleyhine açılan davaların ağırlıklı kısmını personelin açtığı; izin ücreti, derece, gösterge, intibak, disiplin, görev yeri değiştirme, maaş ikramiye, sicil, sözleşme ücreti, unvan gibi iş ve işlemlerle ilgili davalar ile hizmet alımı kapsamında çalışan taşeron işçilerin kıdem, alacak, fazla mesai ve izin davaları oluşturuyor.

İhale yoluyla hizmet alımı yapılan yüklenici firmaların çalıştırdığı işçilerin yukarıda sayılan özlük haklarını yüklenici firmalardan alamadıkları iddiasıyla TCDD aleyhine alacak ve tazminat davası davaları giderek artmaktadır. Bu konuda 910 dava açılırken, talep edilen toplam miktar 10.1 milyon lira. Bu davalardan 427'si kurum aleyhine sonuçlanırken, 3.7 milyon lira, tazminata hükmedilmiştir.

Bazı yüklenici firmaların iyi niyet kurallarına uygun davranmaması; kurumun bu konuda çeşitli tedbirleri almasına bir engel değildir. Yetkili ve sorumlular; bu ve buna benzer durumlar için önceden gerekli eğitim ve denetimler, gereken yaptırım ve cezai müeyyideler ve alınacak teminatlar ile kurumun zarar etmesini engellemekle görevlidirler.

Yüklenici firma işçilerinin açtığı davalar sonucunda birçok kalemden tazminatlar ödemek zorunda kalan kurumun kontrol mekanizmasını oluşturması gerekirdi. Yüklenici firmalar ile sözleşme yapılırken firmanın sözleşme süresince kontrol mekanizmasının işlerliğinin, sözleşme maddeleri ile sağlanması ve sözleşme başlangıcında yeterli teminatların alınması ve iş devam ederken de sürekli kontrol mekanizmasının kurulmasına dikkat edilmediği açıktır.

Öte yandan; TCDD'nin 2014 Demiryolları İstatistik Yıllığında şirketin son yıllardaki görev zararı da dikkat çekicidir. Devlet Demir Yolları, 2010'da 886 milyon 336 bin lira, 2011'de 733 milyon 327 bin lira, 2012'de 877 milyon 508 bin lira, 2013'te 1 milyar 280 milyon 554 bin lira 2014 yılında da 1 milyar 874 milyon 309 bin lira zarar etmiştir. Kurumun son beş yıldaki görev zararı toplamda 5,6 milyar liraya ulaşmıştır.

2009 yılından buyana zarar eden TCDD'nin kaynak ihtiyacı, sürekli olarak Hazine tarafından yapılan sermaye artışları ve Hazine devirli/garantili yurtdışı krediler ile karşılanmaktadır. Bu kapsamda 2014 yılında 5.4 milyar lira, sermayeye mahsuben Hazine tarafından ödenmiştir.

Her yıl rekor zararlara ulaşan kurumun birde yukarıda belirtilen sebeplerle yüklenici firma işçilerinin özlük hakları konusunda milyonlarca lira tazminat ödemeye mahkum edilmesi kabul edilebilir bir durum değildir ve kurumun iyi yönetilmediğinin göstergesidir.

Yukarıda bahsedilen nedenlerle; TCDD Genel Müdürlüğü'nün iş yaptırdığı yüklenici firma işçilerine ödemek zorunda kaldığı tazminatın sebeplerinin belirlenmesi, kurumun ve kamunun uğradığı zararın nedenlerinin ve sorumlularının tespiti, kurum zararlarının araştırılması, alınacak önlemlerin ve politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması uygun olacaktır.

